

Τέσσερις Έλληνες αεροπόροι στὸν οὐρανὸ τῆς Ἱεράπετρας

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἀπὸ τὴν 1η σελίδα)
ἀμφισβήτηση τὸ καθήκον
τους μετὰ θάνατον
γενναϊότητά.

Χθὲς μᾶς κώριζαν οἱ στρα-
τιωτικὲς στολὲς καὶ οἱ σπ-
μαίερες μας, ποὺ ἀνήκουν
σὲ ἐθνικὲς γραμμὲς πολέ-
μου. Σήμερα ἄνω, καλού-
μεθα, ὡς στρατιῶτες,
νὰ τιμῶμε τοὺς στρα-
τιῶτες, ποὺ ἔπασαν ἡ-
ρωικὰ γιὰ τὴν Πατρίδα τους.
Αὐτὸ καλεῖται κάθε γενναῖος
ἄνδρας νὰ πράξει...

Οἱ προκείμενοι ἄνω νε-
κροὶ στρατιῶτες εἶχαν μιὰ ζη-

Τὸ «λαμπρὸ παλληκάρι», ὁ ἀν-
θεποσημναγὸς Κώστας Ψιλόλι-
γνος, ποὺ ἔπεσε στὴν γεραπετρι-
τικὴ γῆ.

λευτὴ εὐνοία. Ἔπασαν γιὰ
τὸ κῶμα καὶ πάλιν
στὸ κῶμα τῆς ἀγαπη-
μένης Πατρίδας τους. Μιὰ
εὐνοία ποὺ θὰ ἤρχοντο νὰ
ἔχουν ὅλοι οἱ νεκροὶ στρα-
τιῶτες, ἰδιαίτερα οἱ συστρα-
τιῶτες μας στὸ Ἀνατολικὸ
Μέτωπο. Ἐκεῖ ποὺ τὰ κορ-
μὰ τῶν νεκρῶν μας τ' ἀγκα-

λιάζει τὸ κρῦο καὶ τὸ ἀφιλό-
ξενο χιόνι...».

Οἱ προτάσεις κοφτερές, ἔδιναν
τὸ περιθώριο νὰ τὶς μεταφέρω
σιὰ ἑλληνικά. Προσπάθησα ὅσο
γινόταν πρὸ ψυχραῖμα ν' ἀντα-
ποκριθῶ στὸ δύσκολο ἔργο.

Σὲ λίγο οἱ τιμητικὲς στολὲς
ἀντήκησαν στὸν Ἱεραπετριτικὸ ὀ-
ρίζοντα. Ὑστερα μιὰ βουβὴ σιω-
πὴ ἀπλώθηκε τριγύρω. Ἐνα γε-
ράσιο γκρίζο σύννεφο ἔκρυ-
ψε τὸν ἥλιο... Ἡ τελετὴ
Ἡ γεραπετριτικὴ γῆ ἔκλεισε
σιὰ σπλάχνά της τὰ κορμὰ τῶν
γενναίων ἱκάρων μας.

Τὸ τιμητικὸ ἀπόσπασμα τῶν
«Ἐλαφρῶν 73» πῆρε μετὰ κάποιο
δέος, τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς
πρὸς τὴν μονάδα του.

Κι' ἔπειτα ἐμεῖς. Βουβοί, ὄ-
χροί, μετὰ πνιγμένο τὸ λυγρὸ σιὰ
σιγή, ἀποχαιρέτησαμε τοὺς νιό-
σκαφτοὺς ἰαφούς μετὰ τ' ἀγνω-
σία παλληκάρια ποὺ εἶχαν γίνει
ὄλοκαύτωμα γιὰ τὴν λευτε-
ριά μας. Φύγαμε ὁ καθένας
μετὰ τὴν δικήν του σκέψιν, τὰ δι-
κά του συναισθήματα γιὰ τὸ δι-
κὸ του προορισμὸ. Ὡστόσο γιὰ
ὅλους μας ὑπῆρχε μιὰ πικρὴ,
ἀλλὰ περήφανη ἀμείρις: Ἡ
ἐμπειρία τῆς 15ης Νοεμβρίου
1943, στὸ Νεκροταφεῖο τῆς Ἱε-
ράπετρας. Ἡ ἐμπειρία τοῦ θεα-
τῆ, τοῦ μάρτυρα μιᾶς ὀδυνηρῆς
καὶ παράδοξης πράξης ἀπὸ τὸ
Β' Παγκόσμιον Πόλεμον στὴν Κρή-
τη. Ὀδυνηρὴ, γιὰτὶ ὑποχρεωθή-
καμε ν' ἀντικρύσουμε τοὺς αὐ-
τουργοὺς τοῦ θανάτου τῶν παι-
διῶν μας, παράδοξης, γιὰτὶ οἱ
ἴδιοι ὑποκλίθηκαν, ἀπέδωσαν τι-
μὲς στοὺς ἀντιπάλους τους.

..

Μὲ πολλὴ λίκρα ἔφυγα τὸ
ἄλλο πρωῖ...

Ποτὲ καρδιὰ καὶ νοῦς ἀνθρώ-
πινος, δὲν συγκλονίστηκαν ἴσο
πολὺ ἀπὸ τὴν φρίκη τοῦ πολέμου,
ὅσο ἡ τρυφερὴ κοριτοίστικη καρ-
διά μου τὶς ἀλησιόνητες ἐκεῖ-
νες σιγιμές!

Ὑστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια
ξαναβρέθηκα στὴ γραφικὴ Ἱε-
ράπετρα. Καὶ μετὰ πρωτόγνωρὴ
συγκίνηση, προσκύνησα τὰ κῶ-
ματα ποὺ εἶχε ἐξελιχθεῖ αὐτὴ
ἡ τραγωδία. Τὰ κῶματα ποὺ δέ-
χτηκαν γιὰ πάντα τὸν ἀνθυπο-
σημναγὸ - χειριστὴ Κωνσταντῖ-
νο Ψιλόλιγνο καὶ τὸν ἐπισημ-
νία Δημήτριον Σαρῶννη. Ἔτσι
ὀνομάζονταν τὰ δυὸ παλληκάρια
ποὺ ἔγραψαν μετὰ τὸ αἷμα τους
τὴν ἡμέρα ἐκείνη, μιὰ τὴν
λαμπρότερες σελίδες τῆς ἱστο-
ρίας τῆς Ἀεροπορίας μας, τῆς
ἱστορίας τοῦ Ἑθνικοῦ, τῆς ἱστο-
ρίας τοῦ Β' Παγκοσμίου πολέ-
μου.

Μιὰ ἐλπίδα γέρνει σήμερα
τὰ ἀκατάφορα κλαδιά της πάνω
στὸ κῶμα ποὺ ὁ τραγικὸς ἀνθυ-
ποσημναγὸς ἄφησε τὴν ὑστερή-
πνοή του κι' ἕνας ἄγριος ἄ-
θάνατος δεσπόζει στὸ κῶ-
μα... Πρόκειται γιὰ τὸ Σαρῶννη.

Καθὼς εὐλαβικὰ τὸν ἀποχαι-
ρετῶ νομίζω πῶς ἡμεῖς κάναμε

μιὰ ὑπόμνηση καὶ τὰ δυὸ: Ἡ
ἑλπίδα, πῶς τὸ καντήλι γι' αὐτὴ
τὴ θυσία δὲν πρέπει νὰ σβύσει
ποτέ, κι' ὁ ἀθάνατος, πῶς ὅσοι
θυσιάστηκαν γιὰ τὴν Λευτεριά
δὲν πεθαίνουν ποτέ, μένουσιν ἀ-
θάνατοι.

ΑΦΡΟΔ. ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΚΗ